

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; közönségi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentelen levelek csak ismert kéztől fogadhatnak el.

Gazdasági és iparbank.

(n.) Lörincy György orsz. képviselő s több társai, — mint azt már lapunk mult számából olvasóink olvashatták, — igen fontos vállalat létesítésében fáradoznak, midőn Zilahon egy gazdasági és iparbankot igyekeznek 100,000 frt alaptőkével felállítani.

Bárha mi úgy a gazdasági igények, valamint az ipari hitel kívánalmait oly két különböző sphaerának tartjuk, melyeket együttesen egy intézet, saját prosperitását is tekintve, igen bajosan portálhat s bárha Szilágyvármegye közönségének hiteligényei kielégítésére első sorban egy oly pénzügyintézet felállítását hisszük legcélszerűbbnek, mely üzleti körét a jelzálog-üzletre (értve ez alatt nem azt, mit mostan fennálló pénzügyintézeteink is gyakorolnak, hanem a záloglevél kibocsátásával összekötött törlesztési kölcsönök nyújtását,) bázisozná, mindezek dacára örömet üdvözöljük a kezdeményezést s kifejezést adunk azon véleményünknek, hogy azok, kik tőkéjükkel e vállalat létesítéséhez járulnak, míg egyrészt szolid és biztos tőkeelhelyezésre számíthatnak, másrészt Szilágyvármegye gazdasági fejlődésére egy nagyjelentőségű lépést tesznek.

Hogy a felállítandó bank szép sikerekre bír kilátással, az bizonyítékát nyeri ama sajnos helyzetben, hogy vidékiünkön még nincs vállalat, melynek kitűzött célja par preference az ipari hitelügyek kielégítése s ipari vállalatok kielégítése legyen.

Nálunk a magán-vállalkozás a mezőgazdaság s állattenyésztés körén

csak szórványosan lép át. Ipartelepek nem létesülnek. Nincs intézmény, mely öntudatosan azon irányba működne, hogy a magán-tőke ipari célra társaságok alakításához össze csoportosíttassék.

Termény-üzletet nálunk a legnagyobb mértékben más vidék, Debrecen, Nagyvárad, Nagy-Károly kereskedő lakosai csinálnak s a közvetítés haszna gazdasági fejlődésünk számlájánál így nem íródhatik vidékiünk javára.

Ha sikerül a célba vett vállalatnak terménykereskedésünket szabályozott s egészséges irányba fejleszteni, ha ipari telepek létesítése által az egyéni munkásságnak új meg új tért itt vidékiünkön új tért nyit, a biztos hasznót, mit szakértelemmel bíró vezetés mellett részvényeseinek nyújthat, örömmel fogjuk évről-évre emelkedve látni.

Az érdek, mely az alapítókat vezeti, közös megyénk minden vidéke érdekében, a gazdaság és ipar fejlesztése, és helyén lesz, ha a létesítéshez szűkebb vidékiünk tőkével bíró egyénei is hozzá járulnak.

A tanév elején.

I.

Szeptemberben vagyunk, az új tanév elején. Népesebb a város. Pecsézőbb az élet, főleg a tanintézetek körül. Ismerős alakokkal találkozunk uton-utfélen, tanítványainkkal, kik elhagyták a szülői édes otthon s bejötték, hogy a muzsák hajlékában folytassák mindazon szép, nemes és hasznos ismeretek tanulmányozását, melyeket egy átélt iskolai év folyamán hallottak és gyűjtöttek.

Mennyi öröm és mennyi remény tölti be a gyermekeik boldogításáért — gyakran módot meghaladó — áldozatokat hozó jó szülők keblét! De mennyi félelem és aggodalom is a jövő miatt!

Es nem hiába! Naponként olvasunk és hallunk a sok szellemi hyéna elszaporodásáról, a proletáriátusról szóló panaszokat a sajtó hasábní tudósításaiban. És az a sok panasz, mely a felületes műveltségű s hiányosan képzett protekció dédelgette kegyencek nem kevés száma mellett még az ifjuság szellemi renyhességéről és erkölcsi elfajulásáról is egyre hangosan és hangosabban szól, az okok kutatására fordítja a paedagogusok figyelmét.

A kérdések a következők:

Honnan van az, hogy a mai ifjuság annyira közönyös minden iránt, a mi szép, jó, nemes és magasztos? Hogy nem tud lelkesülni sem az egyházi, sem a világi dolgok iránt? Hogy kötelességét is csak úgy immel-ámmal végzi, a rossz osztályzat miatti félelmében, az ambíciónak legkisebb szikrája nélkül s a kötelességnek alig minimális érzete mellett? Mi ennek az oka? A folyton váltakozó tanterv? A túlhalmozott tananyag? Vagy talán maga az ifjuság, vagy a társadalmi viszonyok?

Többé-kevésbé mindezek.

Nekem azonban úgy tetszik, hogy legnagyobb része csakugyan a társadalomnak, azon légkörnek van benne, melylyel tanulónk a szülői házban — tisztelt a kivételnek — és az életben találkoznak és érintkeznek.

Lássuk csak közelebbről a dolgot.

A gyermek születésének első percétől kezdve egész hat éves koráig a család, illetőleg a szülők gondjaira, nevelésére van bízva. A szülőknek kell teljesíteni azon fontos feladatot, mely a házasság felbonthatatlan köteléke által vállalkra nehezült. A szülőknek kell szorgalmas méh módjára — folytonosan ügyelni a serdülő csemetére, hogy a netalán mutatkozó fattyunövéseket a törzstől eltávolítsák s a nemes hajtásokat gondosan ápolják, vagyis gyermekeiket a jóra szoktatni s a rossztól eltiltani. Első sor-

ban tehát a szülők vannak hivatva gyermekeik jó irányban vezetett nevelésének alapját megvetni, hogy 6 éven túl az iskola fogadja gondos anyai karjaiba, hogy a megkezdett alapot felépítvén, a gyermekből az egyháznak úgy mint az államnak és minden emberre nézve hasznos, hű, becsületes és munkás polgárt képezzen.

Az iskola feladata tehát a családi körben megkezdett értelmi és erkölcsi képzést tovább fejleszteni, magasabb fokra emelni, főként pedig a tudományok megkedveltetése s az erkölcsiség gyakorlása által a nevelést bevégezni. Minthogy pedig az iskola a családi nevelést folytatni van hivatva, a családdal való összeköttetést fenn kell tartania. Így tudja meg, mit csinál a növendék az iskolán kívül töltött idejében; így vehet az otthoni munkásságról s több az iskolai életbe vágó mozzanatról tudomást. Aztán a paedagogiai elv azt is megkívánja, hogy az iskolai tanítást a házi tanulás egészítse ki. A házi tanulás célja az emlékezet segegyezése, az iskolai előadások után fennmaradt hézagok pótlása s az önálló munkához való szoktatás.

Hibás elv nézetem szerint az, melynek értelmében a fiúnak az előadás alatt kellene mindent apró részletekig elsajátítania. Erre talán egyik-másik tanítvány képes, de a legnagyobb rész nem. Tehát a házi utómunkát és előkészülést nélkülözni nem lehet; és erre figyelmeztetni a tanulókat s ennek pontos teljesítésére szoktatni — a szülők feladata.

De miért beszéllek én erről?! Nem nehéz kitalálni. Mert — mint sajnos tapasztalható — a családokban már ritka gyermek nyer valódi házi nevelést. Épen azért élénken óhajtom s kérem a gyermekökért sokszor nélkülözéseket is szenvedő szülőket, hogy szívvel-leléssel legyenek pártfogói az iskolának s azt nemes törekvéseiben segítsék; mert higgyék el, csak ily körülmények között — ha t. i. mind a család, mind az iskola fel fogja hivatását — lehet az iparkodás áldást hozó s az eredmény kielégítő.

Tovább megyek. Az iskola az ismer-

A „Szilágy-Somlyó” Tárcaja.

Szókének kell lennie!

Regény 3 fejezetben.

I.

— Rákóci ur, maga zseniális ember.
— Megpirít, Hunyadi ur. Talán parancsol valamit?
— Kérném valamire. Tudja: én vidéki ember vagyok. Nem érek rá ilyen dolgokkal foglalkozni. Van egy leányom...
— Ah, nagyon örvendek. Jól van, kedves Hunyadi ur. A többit már tudom. Milyen tetszik?
— No, maga igazán ritka ember. Ennyi értelem! Milyen? Hát művelt, okos...
— Gazdag, szép, nemde? Oh, tudom, mi kell. De hát, szabad kérdezni, mennyi hozománya van a kisasszonynak?
— Rákóci, maga egy cseppet sem diszkrét.
— Kérem, egy házasságközvetítőnek mindent tudnia kell.
— Hát az az illetőtől függ. Őt, tiz, esetleg tizenkét ezer.
— Több nem?
— No, attól függ: kinek?
— Aztán mi legyen? Gazdász? Jó? Legalább a birtokba veszi.
— Hogy is ne? Dokornak kell lennie.
— Én nem értem ezt a furcsa dolgot. Hunyadi urat mindig okos embernek ismertem...
— Csak, nem csalódtott?
— Nem, kérem. De mire való az a kikötés, hogy doktor. Ma minden apa csak

dokort keres a lányának. A doktorok panaszkodnak, hogy nem tudnak megélni és az apák még egy evőt adnak melléjük.

— Maga goromba, Rákóci!
— Kérem, csak őszinte. De legyen ön is őszinte Hunyadi ur. Egy házassági ügynek mindent tudnia kell, tetszik érteni: mindent. A vevő csak azt fogja tudni, amit muszáj neki tudni, de nekem, nekem mindent kell tudni.
— Mit akar hát?
— Beteg a kisasszony talán?
— Rákóci! Hát úgy nézek én ki?
— Hunyadi ur jól néz ki. De a kisasszony? Ha nem beteg, akkor minek kell neki doktor? A lánynak csak férj kell.
— Rákóci, maga konfidens. Megmondtam: dokort akarok. És a mi főszókét.
— Ez valami új. Szókét. És azt gondolja, hogy annyi pénzért kap szókét is, dokort is?
— Biztos vagyok benne.
— Ne legyen olyan nagyon biztos. Aztán az a tizenötezer forint — ugye annyi mondtott — készpénz?
— Hallja!
— Kérem, Hunyadi ur, ne jöjjön tűzbe. Mondtam már: nekem mindent kell tudnom. Mert váltóra a doktorok, pláne a szőke doktorok nem házasodnak ám.
— Legyen nyugodt. Kötvényekben és pénzben kapja a pénzt.
— Ej, ej, kötvényekben. Regále-kötvények!
— Igen. Tán nem jók?
— De az ázsio...
— Az se aggassa. Végezzünk gyorsan. A lányról még megmondhatom, hogy igen jól tud zongorázni...
— Akkor talán egy süketnek rekomendálok.
— Rákóci!

— Pardon!
— Beszél franciául, angolul, magas, barna.

— De ha barna, miért akar szókét?
— Hisz épen azért? Be közönséges ember maga. Hisz a jó izlés is úgy hozza magával: szőke és barna. A lányom imádja a szókéket...

— Hm...
— Mondott talán valamit?
— Dehogy. Egy szó fiát sem.
— Kikötötte, hogy szőke legyen. Én meg kikötöm, hogy doktor legyen. És természetesen, jó külsejű, uri családból való.
— Oh, hisz' az magától érthető.
— Tehát, ha tud valamit, adjon hirt. Estig itt vagyunk a szállodában.
— Ajánlom magam, Hunyadi ur!

II.

— Mit szól sz Hunyadihoz? Dokort akar és a lánys szókét.
— Okos ember.
— Látszik, hogy asszony vagy. Nem értesz a dologhoz.

— Már, hogy én nem értek? Ezt kikérem magamnak. Hát nem mindig tölem kérsz tanácsot mégis.
— Igaz, de ezt még sem érted.

— Rákóci, hogy beszélhetsz ilyet? Azok a Hunyadiék igen okos emberek. Az apja dokort akar. Ha beteg lesz valaki: meggyógyítja. Aztán legalább elmondhatja a Hunyadiné nagysága: vőm, a doktor: lányom, a dokorné. Ez is megér egy pár ezer forintot.

— Neki.
— Igen, neki. Ami pedig a szókét illeti: pompás guszta van a lánynak. Én is mindig szerettem a szókéket.

— Asszony! Mi akar ez lenni? Én tudtommal nem vagyok szőke. Hát kit szeretnél mindig?

— Téged, te kis féltékeny. De lásd: lánykoromban én is azt gondoltam, hogy csak szőke fiatal emberhez megyek. És mégis hozzád mentem.

— Lám. Ugy fog járni Hunyadi Elvira is. Szókét keres és barnához megy. A lány és az asszony úgy is különböznek egymástól. A lánynak szőke tetszik, az asszonynak barna. Ez csak szeszély.

— Már mindegy. Ha kikötötték, meg kell lenni. De nem is tudom: mit akadákoskodol? Hisz van szőke doktor is. Itt van például Kövecsey.

— Hisz az veres!
— Dehogy veres.
— Hát Májasy!
— Az meg nem doktor.
— Hát micsoda?
— Ügyvéd.
— De doktor.

— Te ahoz nem értsz. Az ügyvéd is, doktor is, mégse doktor.
— Ezt igazán nem értem. Aztán Kalapos.

— Az nem kell nekik. Jó családból való kell.

— Hát nem elég jó családból való?
— Nekünk igen; nekik nem. Hej, nem könnyű szőke dokort találni; aki zongorázó, franciául, angolul beszélő nőt elvegyen — regále-kötvényekkel.

— Mit beszélsz? Regale...
— Igen, Hunyadi azzal fizet. De ez mellékes. Megyek s keresek egy szőke dokort. Isten áldjon.

— Szerencse veled!

III.

— Rákóci, Rákóci, hol voltál mostanáig? Reggel mentél el és most késő este van. Illik ez, így itthagyni a feleségedet?
— Nem féltetek.

reték virágos kertje, melyben a gyermekek a tanító ápolása alatt fejeledező virágok, kiknek szívét a tanító a szép és hasznos ismeretek harmatjával úgy öntözi, mint a figyelmes kertész tiszta, üde vízzel a kert virágait. És a mily üdítő a kertészre nézve akkori megjelenése a kertben, a midőn virágai teljes színpompájukban ragyognak s mosolyognak feléje: époly kedves a tanítónak a tanítványok közt tartózkodása, ha azokhoz a szeretet vonzza; mert ez mennél áradóbb és önfeláldozóbb, annál gyönyörűsebbé teszi s könnyebbé a tanítás terheit, annál örömteljesebbé korlátolt viszonyok között mozgó életét.

Vagy nem fölemelő-e a gondolat, ha a tanulók valaha az emberi s főleg a magyar társadalom derék polgáraivá válnak, tudni azt, hogy ahhoz az iskola most rakja az alapot.

A gyümölcs, mely éltők fáján egykor a jók elismerését és tetszését fogja kivívni, az iskola, a tanító fáradozásának eredménye.

Ingatlan birtok változások.

A sz. somlyói kir. járásbírósa területén. Kása György megvette Bogya Sára öz. Demjén Ferencné és társai szilágy-bagosi kaszálóját 80 frtt; — Koszte György örökölte Koszte Vána alsó-báni összes ingatlanát; — Gál Zsuzsanna férj. Oláh Imréné, Gál Klára férj. Oláh Józsefné és Gál Julianna férj. Bede Ferencné Gál P. Imre kémeri szántóföldjét; — Milas Mária férj. Ojegár Vaszi-likáné ör. Majos Szija oláh-keeli összes ingatlanát; Juhász János és Juhász Mária Juhász Imréné ilosvai házat; — öz. Beksi Varga Györgyné szül. Géci Katalin megvette Juhász Imréné ilosvai kertjét 112 frtt; — Rusz Kresun, Péter, Makszin, Palagyie, Pakulár Mihály, Irinnia, Gáfa, Lábos Kozma, Gavrilla, Doka örökölték Rusz Lika és neje Takurár Marjucza dohi összes ingatlanait; — Hátecel Florián megvette előbbi örökösek dohi 4 drb. szántóföldjét és 1 drb. cserjését 100 frtt; — Száde Juon örökölte Argyelán Floare Száde Tögyerné dohi összes ingatlanait; — Péter A. György és neje Ordas K. Julianna megvette Bartus Ferenc varsolai legelőbeli illetményét 35 frtt; — ugyanaz Péter Gáspár varsolai legelőbeli illetményét 18 frtt; — Kozák Toma és neje Kozák Mihály s társai alsó-báni 3 drb. szántójának 1. ed részét 40 frtt; — ifj. Boboly Gavrilla, Boboly György, Alexander, Tögyer Kiskorucak örökölték Boboly Gavrilla jázsi összes ingatlanait 188 frtt; — Nagy József megvette Ács Mihály és neje sz. somlyói házat 300 frtt; — Magyar Ferenc Székely Dávid m.-keeli 4 drb. szántóját, 1 kaszálót, s 1 szőlőjét 100 frtt; — Dizi Ferenc és neje Székely Dávid m.-keeli szántóföldjét 8 frtt.

A zilahi kir. járásbírósa területén. Kriszte Vaszalika és Mária megvette Kriszte Mátkové felső-kékesi ingatlanát 200 frtt; — Mihály György Nagy Mihály kusalyi ingatlanát 10 frtt; — Varga Ferenc Varga Mihály diósi ingatlanát 30 frtt; — id. Kiss J. György Kis B. J. Ferenc sz. számsoni ingatlanát 60 frtt; — Vass Mitru Desch Mózes egres-pataki ingatlanát 48 frtt; — Fórró András Kulcsár László diósi ingatlanát 54 frtt; — Duveseri József és neje Szlovka Józsefné zilahi ingatlanát 36 frtt; — Dall László Éltető Elek és neje budapesti ingatlanát 160 frtt; — Bogdán Stefan hagyatéka átment Bogdán Mária, Jakab és Vaszalikára Kusalyon 247-99 frt becsárban; — Elokas Márton Dobrai Áron diósi szőlőjét 26 frtt.

A tasnádi kir. járásbírósa területén. Nánási László és neje árverésen megvették Lung Andrákné s társai zálnoki összes birtok illetményét 58 frtt; — Sanea Mihályné megvette ifj. Kandel József t.-szarvadi egy belsőségét 80 frtt; — Poluk Axénv. ifj. Farkas Imréné szakácsii egy drb. belsőségét 40 frtt; — Tatár Juli örökölte néh. Tatár Imre kr.-cégenyi belsőségéből illetményét 16 frt értékben; — kisk Bakancsok Mária s társai néh. Bakancsok László ér-hatvani összes birtokát 1157 frt 49 kr értékben; — Kovács Erzsébet s társai néh. Kovács László ér-kávási összes birtokát 293 frt ért.; — Mástán Flórián férj.

— Szentelen. Hát olyan vén vagyok én már, vagy olyan csunya? Mondd?

— Hagyj el engem. Meg vagyok én verve nélküled is. Reggeltől mostanáig egy egész dráma történt velem.

— Dráma? Beszélj világosan.

— Hallgass meg és mondd: van-e nyomorultabb teremtese a világnak, mint egy házasság-közvetítő!

— Izgatottá teszesz.

— Mióta elmentem, azóta mindig szöke doktorokat kerestem. Nem akadtam olyanra, akit megfelelőnek tartottam volna.

Akárkivel pedig nem akartam kezdeni. Ismerhetsz, hogy csak finom portékával foglalkozom. Végre csiptem egyet. Berzsényit, ismered?

— De hisz' az kopasz!

— Tudom, de azt mondtam neki: vegyen egy szöke parókát és jöjjön velem.

— Nagyszerű.

— Dehogy nagyszerű. Csak hallgasd tovább. Ő, szegény jött. Tetszett neki a párthi. Megvette a parókát s elmentünk a szállodába, Hunyadihoz. Gondoltam: csinállok egy gyors üzletet. Együtt voltak mind. Az asszony és a lány.

— Hogy volt Hunyadiné öltözve?

— Te mindig ilyeneket kérdezel. Zöldbe, kékbe, fehérbe, tudom is én, még most is káprázik a szemem.

— De hát mi történt?

— Bemutatom Berzsényit. Ugy vettem észre, eléggé tetszettek egymásnak. A szülők azonban nem szeretik, hogy Berzsényinek nincs uri családja.

— Tovább.

Govor Györgyné néhai Mástán Ilia f.-szopri összes birtokát 349 frt 20 krért; — Pap Nyikuláj Jui Juon Gyíngyiláje néh. Pap Juon a Gyíngyiláje n.-derzsidi összes birtokát 145 frt értékben; — Bulgerán Tögyer a Jui Kosztán néh. Bulgerán Kosztán s neje zálnoki összes birtokát 166 frt 80 kr értékben; — Farkas Maxin s neje megvették Bulgerán Tögyer a Jui Kosztán zálnoki egy drb. szántóját 60 frtt; — Klein Albert Lobonc Nuc a Gligi grókuai 2 drb. szántóját és 1 drb. rétjét 60 frtt; — Csányi községe Lindenmájér István csányi egy drb. szántó-rétjét 20 frtt; — Heley Ágnes Lieberman Jákob tasnádi 2 drb. szőlőjét és 1 drb. szántóját 2115 frt-ért; — Vajda Gábor öz. Farkas Józsefné n.-derzsidi erdő-legelőbeli illetményét 30 frtt; — ifj. Szolnoki Imre marculi kir. közigyöző megvette Adler Mór n.-bajomi összes birtokát 6000 frtt; — Grósz József árverésen megvette Juonás Gligor s társai zálnoki összes birtokilletményét 14 frt 45 krért; — ugyanaz megvette Moldován Tögyer zálnoki birtokilletményét 20 frt 20 krért.

A sz.-esehi kir. járásbírósa területén. Hoffman Márton és neje Veisz Regina megvette Halász István sz.-esehi 1 szántóját 70 frtt; — Milkó Károlyán Miron Káztán sz.-esehi 1 telkét 80 frtt; — Bánkos Vaszalika Brinduc Mária f.-szivágyi egész illetményét 344 frtt; — Vláhu Floare Bumbás Mihály n.-szegi 3 szántóját 10 frtt; — Barra Mózei Rom Vouuc sz.-kövesdi 1 szántóját 15 frtt; — Barra Mózes Nagy Danó Ferenc sz.-kövesdi 1 szántóját 20 frtt; — ifj. Kulcsár István és neje Dobrovcski Katalin hadadi 1 szántóját 50 frtt; — Veisz Bernát Kaufman Ábrahám bikászai 1 belsőségét 40 frtt; — Huc Mihály Veniger Jakab hadadi erdő legelőjét 40 frtt.

A zsiói kir. járásbírósa területén. Fekete Szimion megvette Marián Juon papteleki 1 drb. kertjét 100 frtt; — Maroán Anna s társai örökölték Marosán Sztónka s társai hosszú-ujfalui 1 ház és 4 drb. földjét 104 frt 80 krért; — Verán Magdaléna Petruc Vaszalika inói 1 ház és 2 drb. földjét 82 frt 50 krért; Beresán Irina s társai Csobán Gligor s társai inói 4 ház 22 drb. földjét 3277 frt 80 krért; — Bérbur Anyika Bérbur Nyikuláj köödi 5 drb. földjét 79 frt 27 krért; — Fülöp Mária, Floare megvette Vajda Todor kucsói 1 drb. földjét 28 frtt.

Külömfélék.

— Mai számunk rendes szépirodalmi mellékletének tartalma: „A negyvennyolcas kiállítás” (három képpel), V. B. töl, — „Tiszteztizált dalok”, (költemény) Kistelki Edétől, — A római császári udvarok n. alakjai” Szebesztha Károlytól, — „Divatlevél”, — „Parasztregula”, „Mignon” költemények, — „Lena” regényfolytatás, — Képtalány és Bűvösrejtvény.

— A király Besztercén. Király ő felsége a hó 13-án Beszterceére érkezett és a nagy hadgyakorlatok alatt három napig fog azon vidéken időzni.

— A krasznamagyei takarékpénztár igazgatósága f. hó 12-ik napján tartott ülésében töltött be az összes tisztviselői állomásokat, melyekre összesen 81 pályázat érkezett és pedig könyvvezetőségre 30, — pénztárnokságra 20, — titkárságra 19, — gyakorlatnokságra 12. Megválasztott könyvvezetővé egyelőre 1200 frt évi fizetéssel Dravecky Béla keresk. akadémiát végzett, jelenleg a beregszászi takarékpénztárnál második könyvvezető, — pénztárnokká Dracsny József es. és kir. nyug. százados, vizsgázott adótitst, marosvásárhelyi, — titkárrá Posner Sándor, ki az intézetben több éven át mint gyakorlatnok működött, — gyakorlatnokká Tanka Samu, keresked. akadémiát végzett, Torda-Aranyos megyéből, — ügyvédeké Faragó Sándor és Somogyi Kálmán sz.-somlyói gyakorló ügyvédek.

— Hagytam őket beszélgetni. A leány mindig csak a szöke fűrtöket nézte, melyek igazán jól illettek Berzsényinek. Mir azért is hálás lehet irántam; aztán — elmentem és félóra mulva visszatértem. Már akkor nagy zavar volt ott.

— Micsoda?

— Képzeld ezt a pechet. Az Elvira kisasszony valósággal bele szerelmesedett a szöke hajba s mikor magukra maradtak, simogatni, borzogatni kezdte. Minden más fiatal embernek tetszett volna ez a dolog, melyet a lány regényes hajlamai némileg megmagyaráznak, de szegény Berzsényi, kezdte magát rosszul érezni.

A lány ujjait a fűrtökhöz akasztotta, nevetett, szóval bájos és kedves volt. Berzsényi igen boldognak érezte — volna magát — leszámítva azt a remegést, melyet parókájáért érzett. És jogosan. Az ajtó egyszerre kinyílt. Hunyadi és neje beléptek és a megrezzent lány vissza akarta kezét kapni Berzsényi fűrtjeiről, melyek azonban ujjára voltak csavarodva és így az egész parókát felkapta.

— Borzasztó!

— Rettenetes, nem csak borzasztó. Képzeltelhet a többit. Szegény Berzsényi majd a föld alá süllyedt. A lány sápadtan állott ugyanis a parókával, — mi az ördögnek is árulnak gondör parókákat! — és a mikor beléptem, már engem szidtak és a megugrott doktort.

— Szegény!

— És engem nem is sajnálsz? Valóságos harcot vívtam Hunyadiékkal. Elmondtam nekik, hogy én sem tehetek a dologról, Berzsényi sem. Én nem tudtam,

— Halálozás. Berger Hermann, megyénk főorvosának Berger Jánosnak édes apja, a hó 11-én este, életének 77-ik évében, hosszas betegeskedés után elhalt. A kik a hatvanas évekre visszaemlékeznek, csodás dolgokat beszélnek, az akkor még derék férfiú óriási testi erejéről és különösen tüzvésszék alkalmával tanusított önfeláldozó tevékenységéről. Szegény öreg, mint széllöttöt nyomorék élte át a közelebbi éveket. Nem régebben egy rozant ház fala dőlt reá. Az akkor szenvedett zuzódások okozták halálát.

— Lövészgálat. Városunk területén összeírt löállományt, szamarakat és öszvéreket hét-főn egyenként megvizsgálta Grieger György városi állatorvos. Örömmel jelezhetjük, hogy városunk területén még csak legkisebb jelesincs a takonykórnak. De azért ne bízzák ám el a lótarló gazdák magukat, mert a szomszéd tasnádi járásban több kór-eset konstaltatván és több gyanús állat zár alá helyezve lévén, legnagyobb óvatosságra van még most is szükség.

— Kántor választás. A zoványi kántortanítót, Tóth Jánost közelebből a nagy-károlyi ev. ref. egyház kántortanítójává választották meg.

— Kinövezés. A helybeli „Szilvénia” hitel- és takarékpénztári intézet igazgató-sága f. hó 3-án tartott ülésében Pap Gergely király-daróc volt kántortanítót nevezte ki intézeti iktatóul.

— Részvény aláírás. A Zilahon létesítendő gazdasági és iparbank részvényeire városunkban már ez ideig 6000 forintot felül jegyezték elő. Minthogy azonban ezen aláírások jobbra Szilágy-Somlyó vidéké-ről kerütek ki, — hogy maguknak a szilágy-somlyóiaknak a hozzáférhetőséget kényelmesebbé tétessék, az aláírások gyűjtésével megbízott egyik alapító, Kiss Lajos ügyvéd, mint ideiglenes pénztárnok, folyó hó tizenhetedikén, a délutáni vonattal ismét városunkba érkezik, hogy itt a lapunk mai első cikkében jelzett bank megalakulásához még szükséges részvény-aláírásokat eszközölje. Mint értesültünk, Szilágy-Somlyó azon lakosai, kiknél részvények vásárlására lehet számítani, föl lesznek hívva, hogy f. hó 17-én délután 4 órakor, a város-háza tanácsstermében jelenjenek meg, hol az alapítandó bankra vonatkozó részletesebb fölvilágosítást nyerhetnek s az aláírásokat is a nevezett alapítónál levő törvényes aláírási iven azonnal megtehetik.

— Hivatalos vizsgálat. Vármegyénk főispánja a járási főszolgabírói, rendezett-tanácsú városi polgármesteri és rendőrkapitányi hivatalok vizsgálatát f. hó 9-én a zsiói főszolgabírói hivatal vizsgálatával kezdte meg. A hivatalnál általában rend és pontos ügykezelés találtatott. Ezen főszolgabírói hivatal vizsgálatánál föltűnően az, hogy azon járásbeli közigyözők — kivéve a náprádit — a pénzküldemények kezelése ezekre vonatkozó jelentéseik tekintetében nem éppen kifogástalan eljárást tanusítanak — a főispán azon melegeben megvizsgálta a zsiói közigyözői irodákat, s minthogy a közigyöző Szilágyi Ferenc ellen oly jelenségek mutatkoztak, a melyek nagyobb mérvű rendtelenségre és hivatalos teendőkh elhanyagolására engedtek következtetni, s minthogy a többek között az 1891-ik évi már f. évi január 30-án kezéhez vett községi költségelírányzatot a képv. közgyűléshez mostanáig sem terjesztette be, — a 2070 frt 89 kr. pótdó egyenkénti kirovásáról nem gondoskodott, —

hogy parókát hord; kénytelen voltam ezt mondani. Ő nem remélte, hogy a kisasszony az első találkozásakor a haját cibálja. Különböben úgy vettem észre, hogy a fiatalok érték egymást... Milyen dühösök voltak mind! A lány is tagadólág intett. Ekkor ékezzólasomhoz fordultam. Elmondtam, hogy ez a fiatal ember barna volt, mint a kávé és lekopaszította magát, parókát vett fel, csakhogy tessék a leánynak. Nem használt semmit. Hivatkoztam példákra, hogy kopasz emberek is tudnak igazán szeretni, és hogy Jókai is parókát hord, mégis nagy ember. Hiába. Mondtam, hogyha egy eleven szöke doktort mutatnak nekem, aki eltűri a zongorázást, a francia, angol beszélgetést és elfogad regéle-kötvényeket hozományban: én huszonnégy felé engedném magam vágatni, s minden részemet egy-egy tűzoltó-kocsi roncsolja szét. Falra hányt-borsó volt minden szavam. Ekkor költségeimet kértem. Kinevettek. Az a Hunyadi egy piszkos ember. A parókát elhoztam. Nesze, neked adom.

— És mit fogsz most tenni?

— Megyek a doktor Malomkövyhez. Az nekem jó emberem. Pert akasztok a Hunyadi nyakába. Szakértőkkel fogom bebizonyíthatni, hogy Berzsényi egészen jó férj lett volna. Majd megmutatom én. Világgrázoló pert csapok. Rákóci kontra Hunyadi. De ki is hallott ilyen bolondságot a mai világban, hogy kikössék: szökeének kell lenni?...

Adorján Armin.

s minden kirovás nélkül már ez ideig 1300 forintot meghaladó összeg lett pótdó címen fölszedve, az 1891-ik évi adókönyvecskéiben az adó és más tartozások előírva nincsenek s így az adófizetők még most, az év vége felé sem tudják, hogy minő összeggel tartoznak adó és rovatál címen, — minthogy a törvényellenesen szedett települési 5—10 forint díjakat hónapok óta el nem számolta, — a pénzkezelésre vonatkozó iratok rendtelenségben vannak s éppen így áll a dolog a zsiói közigyözőséghez tartozó többi községet illetőleg is: Szilágyi Ferenc közigyöző ellen főispánunk a fegyelmi vizsgálatot elrendelte, és azt hivatali állásától egyidejűleg fel is függesztette.

— Miniszteri rendelet az ipariskolák igazgatóihoz. Az iparos tanonc iskolában a rajztanításnak gyakran nincs kellő eredménye a tanulók nagy száma s a rajztanításra képesítéssel bíró elegendő tanerő hiánya miatt. Hogy tehát a rajztanításra különösen ráutalt tanoncok sikeresebb oktatásban részesüljenek, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ural egyetértőleg a közetkező eljárást állapítottam meg: A rajztanulás alul felmenthetők azon iparostanoncok, kiknek az általuk tanult iparágban a rajzolásra nincs föltétlenül szükségük, ilyenek: a mészáros, hentes, szappanos, borbély, fodrász, fésűs, kefekötő, timár, szálami készítő, kéményseprő, molnár, sütő, pék, kötélverő, ruhatisztító, bocsorkészítő, kávé s korcsmáros tanoncok, továbbá a kereskedő tanoncok; szükséges azonban, hogy a rajztanulás alól felmentendő ezen tanoncok a rajztanításra megálapított órák alatt az iparostanonc iskolában az általános ismeretek tantárgyaiban gyakoroltassanak. Egyzersmind elrendelem, hogy a polgári vagy középiskolák négy osztályát sikerrel elvégzett iparos (kereskedő) tanoncok, tekintettel nagyobb előképzettségükre, az iparostanonc iskolákban tanított általános ismeretek tantárgyaik tanulása alól, a rajztanulás kötelezettségének fentartása mellett, felmentendők. Az így felmentett tanoncok közül a rajztanulás alól is felmenthetők azok, kik a fent elősorolt iparágakat tanulják, vagyis, kiknek az általuk tanult iparágban a rajzolásra nincs föltétlenül szükségük. A kérdéses felmentéseket a kir. tanfelügyelő adja meg az ipariskolai bizottság jelentése alapján. Miről a kir. tanfelügyelőséget az ipariskolai bizottságok utasítása és megfelelő eljárás végett értesítem. Szepes-Mindszent, 1891. évi augusztus hó 22-én. Gróf Csáky Albin s. k.

— Nagy vásár. A debreceni Dienes-napi vásár beosztása következő: 1891. szept. 28-án hétfőn, 29-én kedden, 30-án szerdán, 1. bór, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparcikkek, gabonaművek és mindenféle termény. 1891. okt. 1 és 2-án, csütörtökön, pénteken juhvásár. 3 és 4-én, szombaton, vasárnap sertésvásár. 4 és 5-én, vasárnap, hétfőn lóvásár. 5 és 6-án, hétfőn, kedden baromvásár. Megengedtetik, hogy habár a bór, gyapju, méz, dió stb. iparcikkek, gabonaművek és egyéb terményekre nézve az elővársi hétnek hétfő, kedő és szerda napjai vannak vásári napokul kijelölve, az említett cikkek és termények a vásár egész folyama alatt árulathatnak.

— Lóverseny. A „biharmegyei gazdasági egyesület” szeptember 19. és 20-ik napján Nagyváradon lóversenyt rendez.

— A cigánykérdés rendezése. A belügy-miniszter, mint a napi lapok írják, a cigánykérdést törvényjavaslat által akarja szabályozni, a mi fölött legközelebb tanácskozással lesznek. A kóbor cigányok oly sok bajt okoznak országszerte, miszerint kívánatos lenne, hogy e törvényjavaslat életrevalóbb lenne, mint a megyék rendezésére vonatkozó közelebből megkínzott törvényjavaslat.

— A bírósági végrehajtók díjszabályzata ügyében értekezletet tartottak nagyszámú fővárosi és vidéki bírósági végrehajtók. Az értekezlet főtárgyát az igazságügy-miniszternek az a díjszabályzati tervre képezte, amelyet véleményezés végett több törvény-székhez s az összes kamarákhoz megküldött. A kir. bírósági végrehajtók kara az új díjszabályzati tervet több tekintetben sérelmesnek találja. Mert, noha elismerik a bírósági végrehajtók, hogy a kisebb jelentőségű ügyekben, amelyek a kevésbé vagyonos osztályt érintik, a jogérvényesítés a végrehajtás stádiumában is olcsóbbá teendő, de másfelől jogosnak tartják azt a kívánságukat, hogy a nagyobb követeléseknél a díjakra nézve fokozatosan emelkedő skála alapíttassék meg. Erre pedig nincs kellő tekintettel a miniszter új díjszabályzati terve. Sőt az 1871. évben megállapított díjszabást is csaknem félre szállítja le a javaslat. Husz év óta nemcsak hogy revízió tárgyát nem képezte a helyi viszonyoknak épséggel meg nem felelő díjszabás, sőt a végrehajtók azóta több keresetforrástól elesetek. Így megszűntek a kézbesítések, a hagyatékok leltározások, a esődleltározások, az ingatlanok árverése. Óhajtanák a bírósági végrehajtók, ha a német birodalmi törvény mintájára, minimális jövedelem biztositatnék s a nyugdíj valamely minimális jövedelem után lenne megállapítva. Óhajtják, hogy a díjazás óra számra legyen megszabva, mert a mostan

díjazás szerint az a visszasság igen gyakran előfordul, hogy félórai munka után 5—6 frtot állapítanak meg, de viszont egész napi munkáért nem kapnak többet 1 frtnál.

— **Gazdák figyelmébe.** Az őszi fontos vetés munkájának ideje itt lévén, nem mulasztathatjuk el arra figyelmeztetni a gazdaközönseget, hogy fáradságának eredménye, a termés, nemcsak a tiszta és egészséges vetőmagtól, hanem attól is függ, hogy milyen fajtát vetünk. Azzal nem csak mi magyarok, hanem a külföld is már régen teljesen tisztában van, hogy olyan kitűnő buza, mint a magyar, másutt sehol a világon nem terem, de már a mi a rozsot illeti, ezzel a külföld tulszármányt bennünket, mert a miénk-nél sokkal jobb rozsfajtákat bocsát forgalomba. Az utóbbi években többféle kitűnő új fajtával szaporították a rozsot, de valamennyit felülmúlja a két legújabb fajta: a schlanstädti óriási-rozs és a zsáktöltő Mammuth-rozs. Mindkét fajtának megvannak mind ama tulajdonságai, melyekkel a jó rozsnak birni kell; az előbbi némileg kedvező időjárás mellett kataszteri holdankint 1500 kilogrammot is fizet, az utóbbit pedig éppen bőtermésegeért nevezték el méltán zsáktöltőnek. Mauthner Ödön, ki egy alkalmat sem mulaszt el, melylyel a hazai mezőgazdaság felvirágzását előmozdithatja és a gazdaközönség érdekeinek szolgálatot tehet, mint a most megjelent őszi árjegyzékéből látjuk, e két kitűnő rozsfajtát is azonnal sietett megszerezni, hogy a haladni szerető gazdaközönségnek rendelkezésére bocsáthassa. Kétségtelen, hogy ezzel is oly kiváló szolgálatot tesz a gazdaközönségnek, mint a montagnei rozs, melyet nyolc évvel ezelőtt honosított meg és melyet kitűnő tulajdonságaiért a földmívelési miniszter is felkarolt és a gazdaközönség közt buzgón terjesztette. Meg vagyunk róla győződve, hogy gazdaközönségünk, mely a mai viszonyok közt csak úgy boldogulhat, ha a külföldi versenynyel lépést tud tartani, megragadja az alkalmat ama két rozsfajtának a beszerzésére, mely az eddigi rozsokat bizonyára hátrébb fogja szorítani. Megjegyezzük, hogy ugy a schlanstädti, mint a zsáktöltő Mammuth rozs nálunk csakis Mauthner Ödön magkereskedőnél kapható, mit azért tartunk szükségeseznek megemlíteni, hogy a gazdaközönség félre ne vezettesse magát.

— **Vademberek pápaszeme.** Korea mel lett Quelpaert szigetén, melyet európai ember alig látogat meg, Chaillé Lond utazó és amerikai főkonzul sajátos pápaszemet talált a benszülötteknél, melyet nem hibás látásból vagy betykeségből hordanak, hanem, hogy a fény ellen oltalmazkák magukat, melyek a kopár és fehér szilklákról bántó éleséggel verődnek vissza. Ezeket falevelekből készítik. A levél felületét olyan szépen lefejtik, hogy a mi marad csupa finom rost, mint a szita. Közepén borsónyi nyílást hagynak, s egy-egy ilyen levelet kötnek szemökre.

— **A két ellenszövetség hadi ereje.** Egy orosz lap összeállította a hármás és az orosz-francia szövetség hadi erejéről tanuskodó statisztikai adatokat. Ezek szerint Németországnak van 784 zászlóalja, 508 lovas százada és 3324 ágyuja; Ausztria-Magyarországnak 685 zászlóalja, 381 lovas százada és 1880 ágyuja; Olaszországnak 461 zászlóalja, 144 lovas százada és 1241 ágyuja; Romániának 99 zászlóalja, 50 lovas százada és 108 ágyuja; Törökországnak 235 zászlóalja, 321 lovas százada és 1216 ágyuja. A hármás szövetség összesen 2264 zászlóalj, 1404 lovas század és 7770 ágyú fölött rendelkezik. — Az ellencsoportból van: Franciaországnak 916 zászlóalja, 494 lovas százada és 4040 ágyuja; Szerbiának 81 zászlóalja, 29 lovas százada és 220 ágyuja; Dániának 42 zászlóalja, 16 lovas százada és 128 ágyuja; Montenegrónak 30 zászlóalja, 30 ágyuja; (lovassága nincs), végül Oroszországnak van csak Európában, a keretzászlóaljak és népfölkelés nélkül, 1249 zászlóalja, 944 lovas százada és 3526 ágyuja. Az ellencsoport tehát összesen 2348 zászlóalj, 1483 lovas század és 8094 ágyú fölött rendelkezik. — E szerint az ellencsoport erősebb 84 zászlóaljjal, 79 lovas századdal és 324 ágyúval.

— **A cserebogár kiirtása.** Nem lesz több cserebogár, ha beválik De la Croix francia tudósna a felfedezése. A francia tudós ugyanis fölfedezte a cserebogár alcáinak egy természetes ellenségét. Hazánk mezőgazdaságának is oly nagy károkat okozó cserebogár-alcáknak ez a természetes ellensége egy Cotrytis Tenella nevű gomba, mely a cserebogár alcáinak járványoszerű megbetegedését és pusztulását okozza. Mivel a cserebogár alcái különösen a homoki szőlőkultúrát nehezíti meg, e fölfedezés hazánk újszóltelepíróit érdekli inkább. A gombát már meghozatták hazánkba is, s a „Borászati Lapok“ szerkesztősége már nagyban tenyészti, úgy hogy ősszel már a szőlőtermelő közönységnek rendelkezésére fogja bocsáthatni.

Irodalom.

— A szellemi élvezetekeken kívül legtöbb előnyt nyújtó szépirodalmi lapok egyike a „Képes Családi Lapok“, mely minden számhoz külön mellékletként minden évnegyedre egy-egy regényt ad, úgy hogy e lap előfizetői egy évfolyam tartama alatt négy, külön beköthető regényhez jutnak teljesen ingyen. Ez már egymaga is oly előny, mely a „Képes Családi Lapok“ valamennyi szépirodalmi hetilap között a legjutányosabbá teszi. Szellemi tartalma meg éppen kifogástalan. Közleményei minden tekintetben kielégítik a közönség igényeit. Legutóbb megjelent 37-ik száma is igazolja ezen állítást. Tartalma ép oly változatos, mint gyönyörködtető. Van benne egy nagyérdékű cikk az ó kor híres öngyilkosairól Várnay Sándortól. Figyelmet érdemel egy másik közhasznú cikk is a betegség okairól; szépirodalmi részről nem is szólva, mely mindig válogatott és élvezetes. A negyedik negyed közeledtével a legmelegebben ajánljuk mindenkinek a „Képes Családi Lapokat“. Kirodóhivatal Budapest, V., nagykorona utca 20 szám. Előfizetési ár: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámok bárkinek ingyen küldetnek.

— **Előfizetési felhívás a Magyar Hirlap politikai és társadalmi napilapra.** Felelős szerkesztő: Horváth Gyula. Helyettes szerkesztő: Fenyő Sándor.

A Magyar Hirlap a legértelmesebb, minden tekintetben teljesen független politikai napilap. Híve annak, a mi jó és igazságos; küzd az ellen, a mi helytelen, rossz és igazságtalan. A politikai eseményekről, országgyűlésről, pártok gyűléseiről gyorsan és híven referál s kritikát gyakorol mindennel szemben, a mi a politikában történik. Ez a kritikája mindig és mindenben tárgyilagos és igazságos. Politikánkban, melyet a közgazdasági vitában követünk, velünk volt az ország színe-jiva s e politikánk sikere eredménye se maradt el. A társadalmi kérdések mindig élénken foglalkoztatják a Magyar Hirlap-ot, mely már sok fontos kérdésben egészen magához ragadta a vezérszerepet. Ilyen országos érdekű kérdés volt a német színház ügye, melyben a Magyar Hirlap közölte elsőnek a híressé lett felségfolyamodást.

A közgazdaság minden egyes ága a Magyar Hirlap-ban kultiválásra talál, mint egyetlen magyar lapban sem, és sohase érjük be a száraz hírek egyszerű közlésével, hanem azokat élvezhető formában, s a kellő magyarázatokkal kísérve jutattuk a közönség elé.

Tárcarovatunk igen érdekes, modern cikkeket hoz; apró cikkeiben a Magyar Hirlap fürge tolat, érdemes formában dolgozza fel a nap aktuális eseményeit; újdonsági rovata minden magyarországi hírlapért felülmúlja érdekesség és frissesség szempontjából, s nincs olyan száma a lapnak, melyben egész halmaz eredeti hír ne volna, mely aznap csakis a Magyar Hirlap-ban olvasható.

A többi rovatok is mind avatott kezekre vannak bízva, s gondoskodás történt, hogy a legpróbb hír is irodalmi formában kerüljön a közönség elé. A Magyar Hirlap szerkesztőségének belső tagjai:

Abonyi Árpád, Ambrus Zoltán, Benedek Elek, Fenyő Sándor (helyettes szerkesztő), Füredi Mor, Gvörgey Andre, Horváth Gyula (felelős szerkesztő), Heitai Jenő, Janovits Pál, Kálnoki Izor, Kohn Dávid, Kürthy Emil, Márkus Miksa, Pollák Illés, Szabó Endre, Szana Tamás, Szemere Attila, Szemere Huba, Szeredai Sváb Leo, J. Virág Béla.

A Magyar Hirlap naponként 2—3 iv terjedelemben jelenik meg, ezenkívül hetenkint háromszor mellékletet ad, még pedig: irodalmi, tanügyi és mezőgazdasági.

A közlemények frissességét, valamint az irvi tudós és akaró közönység közreműködését pályázatainkkal segítettük elő. A Magyar Hirlap ugyanis pályázatul kitűzött: 40 aranyat egy tárcára, 100 aranyat egy novellára és 10 aranyat egy újdonságra, ez utóbbit állandó pályázatul, a mely 10 aranyat minden hónap 20-án kiaduk a legjobb, legérdekesebb hír beküldőjének.

Lapunk egyik állandó közleménye a rendes folytatásokban megjelenő regény. Kiváló hazai és elsőrendű külföldi erők műveit közöljük, s még e hónap végén kezdjük meg a m b r u s Zoltán új, eredeti „Midás király“ című regényének közlését.

A „Magyar Hirlap“ előfizetési arai:
Egész évre — 14 frt — kr.
Hat hóra — 7 „ — „
Három hóra — 3 „ 50 „
Két hóra — 2 „ 40 „
Egy hóra — 1 „ 20 „

Egyes szám ára 4 kr.

Előfizetőinknek kedves szolgálatot vélnkenni, midőn már e hónaptól kezdve Gyermek Ujság o t is fogunk mellékelni lapunkhoz, hogy előfizetőink 7—15 éves gyermekei ne nélkülözzék azt az olvasmányt, a mely koruknak minden tekintetben megfelel. Ez a kis újság a „Kis Világ“, mely hetenkint egyszer jelenik meg pompás színnyomatú melléklettel s melyet minden pénteken fogunk szétküldeni, olyan lesz, hogy tanuljanak és okuljanak belőle a gyermekek, s ne legyenek olyan olvasmányokra szorulva, melyek ártalmukra lehetnek. Avatott kezekre van bízva e gyermek-újság szerkesztése, s minden közleménye, minden illusztrációja gonlos megfontolással tárgya lesz. Emil bácsi, a „Kis Világ“ szerkesztője már hosszabb elbeszéléseiről is gondoskodott, mely: A kis gróf kalandjai! cím alatt fog Márkus bácsi tollából megjelenni.

A „Kis Világ“ előfizetési ára lesz (de csakis a Magyar Hirlap előfizetői számára): Egész évre 2 forint, félévre 1 forint, negyedévre 50 kr. A Magyar Hirlap kiadóhivatala Budapest, Gránátos-utca 16.

— **Közszégi pénzügytan** című munkára hirdet előfizetést Hegedűs János tb. megyei aljegyző Nagy-Beeskerekén. A mű elméleti és gyakorlati kézi könyv lesz, mely a legújabb törvények, rendeletek és a m. kir. miniszteriumnak 1867-től a legújabb időig közszégi elvi jelentőségű határozatainak alapján gazdag tartalommal van földolgozva. Ezen mű második részében kizárólag a közszégi háztartás, számvitel és pénztárkezelésével foglalkozik s mint ilyen, közszégi előjárók, jegyzők, közigazgatási tisztviselők, ügyvédek, valamint a jogi és jegyzői pályára készülő tanuló ifjúság részére is ajánlható. — Előfizetési ára segédjegyzők és jelöltek részére 2 frt, — szolgabírák és központi tisztviselők részére 2 frt 50 kr, közszégeknél 3 frt, másoknak 4 frt. Előfizetési pénzek szerzőhöz Nagy-Beeskerekre küldendők.

Szerkesztői üzenetek.

— **Amor utja** „24 óráig Sz.-Somlyón“, „Lakodalom“ átváltsás alatt vannak, majd meglátjuk, hogy beválnak-e?

— **Hirschman Árpád** urnak Margitta. Ha nem kapja lapját, szíveskedjék a maga rendén reklamálni, — gorombaságait pedig kísértse meg alkalmasabb helyen használni. Mi elküldöttük, arról meggyőződhetik a kiadóhivatalban. Arról aztán mi nem tehetünk, ha Margittáig valahol kilyukadt a m. kir. posta-taliga feneke. Elég szomorú dolog az, hogy hol egy, hol más előfizetőnk kapunk panaszt, a postai rendetlenségek miatt.

Közgazdaság.

1891 szept. hó 11-én tartott heti vásár forgalmi kimutatása.

Hektoliter	Közép ár osztr. ért.	
	frt	kr.
Tiszta buza	—	8 —
Kétszeres	—	6 80
Rozs	—	6 50
Kukorica	—	6 60
Zab	—	3 10
Burgonya	—	3 —
Száz klgramm szalonna	56	—
Egy „	—	60
Egy „ marhahus	—	44
Egy „ disznóhus	—	48
Egy „ juhhus	—	28
Száz „ só	8	24
Egy „ só	—	9 1/2
Száz „ széna	4	—
„ „ szalma	1	80
Négy köbm. tüzifa kemény	5	—
„ „ puha	4	—
Egy liter szesz 36 foku	—	36
„ „ borsó	—	22
„ „ lencse	—	24
„ „ paszuly	—	09
„ „ kása	—	18

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Kerestetik

Szilágy-Somlyóra egy **könyv-kötő**; bővebb fölvilágosítást kaphatni Bőlöni Sándor könyvnyomdájában.

A krasznai járás főszolgabírájától.

4632—1891. k. ig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye krasznai járáshoz tartozó Kraszna nagyközségben lemondás folytán üresedésbe jött segédjegyzői állomásra pályázat nyitatik.

Évi fizetés 200 frt, az ezen állással egybekötött közgyámi fizetés 50 frt; adó-végrehajtások alkalmával 1 frt napidíj, — heti és országos vásárok napjain a baromjártatok kiállítása és átirásáért a jegyzőtől 72 frt, továbbá működési körébe a jegyzőtől átutalt magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívatnak pályázni óhajtok, hogy a szabályszerű képesítő okmányaikkal, valamint kereszteselési anyakönyvi hiteles kivonattal és eddigi hivatalos működésökről bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket **folyó évi szeptember hó 30-ig** alólirothoz adják be, mivel a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A választás Kraszna község jegyzői irodájában folyó évi október 12-én d. e. 9 órakor eszközöltetik.

Kraszna, 1891. augusztus 28-án.

Nagy Domokos,
főszolgabíró.

3—3

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból álló értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérdekesebb és e mellett tárgyilagos hí tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposágával már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában, annyi regényolvasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr, negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

28—

Szabott árák!

FÁBRY JÓZSEF

divatáru háza kispiactér, saját ház.

Legnagyobb választékban most érkezett férfi és gyermek kész öltönyök, kalapok, lábbelik, öltönyökre való gyapju szövetek, paplanok, madracok, férfi és női divat és pipere áruk; Férfi, női és gyermek lábbelik 2000 pár raktáron, gyári árak mellett.

Továbbá kész ingek, gallérok, nyakkendők, zsebkendők, keztyűk, mindenféle vászonneműk és chiffonok eredeti árak mellett, — öltönyöket saját üzleti szabóm által részletfizetés mellett is, legdivatosabban készítették.

Külön gyári raktár Szilágy megyére fa- és vasbutorok, butor behúzó szövetek, varró gépek, vaspénztárak, zongorák, kerti és nyaraló berendezések, cimbalmok és tükrök eredeti gyári árak mellett. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, meg nem felelő áruk kicseréltetnek.

Tisztelettel kérem új divatáru házam és butor raktáram megtekintését, és becses pártfogását.

5—6

Tisztelettel:

FÁBRY JÓZSEF.

Szabott árák!

Brünni, brassói gyapjuszövetek gyári raktára.

Makk eladás.

Közhírré teszem, hogy **f. é. szeptember 17 napján délelőtt 10 órakor** Méltóságos Br. Bánffy Judit és Zsuzsanna tulajdonát képező Gárdá nevű 102. holdnyi kiterjedésű erdőnek idei

makktermése

szilágy-somlyói lakásomon nyilvános árverés útján fog eladni. A kikiáltási ár 100 frt, a vételár azonnal fizetendő leendő. Szilágy-Somlyó, 1891. szept. 9.

Halliárszky Sámuel.

Kiadó lakás.

A városházzal szemben 3 szoba és egy mellék szobából álló lakás, külön udvarral (a Morvay-féle nyomdahelyiség), **bérbe kiadó.** Értekezhetni **Bölni Sándor** ügyvéddel, vagy a r. cath. plebánián.

Makk eladás.

A **kárásztelki** egyház erdejének folyó évi

makktermése

folyó évi szeptember hó 29 én d. e. 10 órakor a szilágy-somlyói rom. kath. plebánián nyilvános árverésen el fog adatni. Bánatpénzü 50 frt teendő be. A vételár azonnal lefizetendő. Kárásztelk, 1891. szeptember 14.

Gubicza István, plebános.

1—2

KÉPES CSALÁDI LAPOK.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Szerkeszti: **Dr. Tolnai Lajos.** Főmunkatárs: **Dr. Váradi Antal.**

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Dr. Murányi Ármin.**

Előfizetési ára:

a „Hölgyek Lapja” című divatmelléklettel s a Regénymelléklettel együtt: **Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.**

A „Képes Családi Lapok” című hetilap új negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar művelt családoknak e szellemi kincsét még a következő írók és írók támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdek (Jeszzenszky Danó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Incédy László, Palágyi Lajos, Erdő Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotay Ákos, stb.; — Benitzky-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárdy Mira, Kuliffay-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Karlovsky Ida, Mericay-Karossa Irma, Erzsike, stb.

A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden változatát felöleli; képei a jelen eseményeit s a legfrissebb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja” című havonként megjelenő divatmelléklete a legújabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete külön beküldhető négy kötet érdekes regénnyel ajándékozza meg évenként az előfizetőt.

A „Képes Családi Lapok”-nak még a zöldségek is tele vannak mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, szám-, kocka- és ponttalányokkal és szórjattványokkal, melyeknek megfizetői értékes jutalmat kapnak.

A „Képes Családi Lapok” gazdag tartalma és számos melléklete dacára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap: éppen azért bizton számíthatunk minden honfium és honleány, minden magyar család támogatására és pártfogására.

Mutatványozásokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, akik ez iránt — legelőszőrűbben levelezőlapon — hozzáférnek.

A ki az egész évre szóló határnyi előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt, — és a ki 3 forint előfizetési összeget és 30 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két eredeti regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt, s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben. Előfizetéseket (a hónap bármelyik napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Nagykorona-utca 20. szám.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

2—5

A krasznai járás főszolgabírájától.

4626—1891. k. ig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye krasznai járáshoz tartozó felső-széki körjegyzőségben lemondás által üresedésbe jött segédjegyzői állomásra pályázat nyitattik.

Évi fizetés 200 frt, az ezen állással egybekötött körgyámi fizetés 60 frt, az általa készített magán munkálatokért megállapított munkadíjak. Adóvégrehajtások alkalmával 1 frt napidíj s ha nőtlen, a körjegyzői lakban lakás, fűtés, világítás.

Felhívhatnak pályázni óhajtok, hogy szabályszerű képesítő okmányaikkal, valamint kereszteségi anyakönyvi hiteles kivonattal és eddigi hivatalos működésük-ről bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeket **folyó évi szeptember 30-ig** alól-írottához adják be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A választás a felső-széki körjegyzői irodában folyó évi október hó 10-én d. e. 10 órakor eszközöltetik.

Krasznán, 1891. augusztus 28-án.

Nagy Domokos, főszolgabíró.

3—3

Pavlik Sándor
kert-utcai háza Sz.-Somlyón szabadkézből eladó. — Értekezhetni tulajdonosnál Kolozsvártt, külszén-utca 12. sz.

3—3

Felhívás.

Alólirott Lőrincz György országgyűlési képviselő zilahi birtokos, ifj. Kandel József földbirtokos tasnádi, dr. Várady Zsigmond ügyvéd nagyváradi, Policser Mór gyáros budapesti, Kovács István földbirtokos érkávási, Reszler Adolf terménykereskedő tasnádi, Kiss Lajos ügyvéd zilahi és Benkő Gyula földbirtokos szilágy-szegi lakosok

ZILAHON GAZDASÁGI ÉS IPARBANKOT

szándékozván felállítani, az érdeklődő közönséget tisztelettel felhívjuk részvények jegyzésére az alábbi feltételek mellett:

1. Az intézet Zilah székhellyel 50 évre gazdasági és ipar érdeknek hitelnyújtás által előmozdítására, újabb hason vállalatok létesítésére alakittatik 12 igazgató, 5 felügyelő bizottsági tag kormányzása és egy vezérigazgató vezetése alatt.

2. Az alaptőke 100 darab 100 frtos részvényből alakittatik, melynek befizetése akként történik, hogy a 100 frt névérték után 10% a részvény aláírásakor, 20% az alakuló közgyűléstől 8 nap alatt, 20% folyó évi december 5-ig, 10% 1892. május 1-ig, 20% aug. 20-ig, s az utolsó 20% szeptember 20-ig fizetendő be a Zilahon felállítandó pénztárba.

3. Az aláírási 10% Kiss Lajos ügyvéd pénztárnokhoz juttatandó Zilahra.

4. Az aláírásra zárhatóidőül folyó évi szeptember hó 20-ik napja déli 12 órája tüzetik ki. Aláírni lehet Zilahon Kiss Lajos ügyvédnél.

Tasnádon Reszler Adolfnál, Budapesten a magyar kereskedelmi és iparbanknál, Nagy-Váradon dr. Váradi Zsigmond ügyvédnél.

5. Az alapítók fentartják azon jogot, hogy tulajdonságuk esetében a részvények kiadása, vagy a jegyzések leszállítása iránt határozhasanak. Az intézet igazgató és felügyelő bizottságát 3 évre az 1885. évi 37. tv. cikk 183. §-a alapján az alapítók nevezik ki.

6. Alapítók az ezen aláírási ívben foglaltak valóságáért s az alakuló gyűlésben nyerhető felmentvényig az aláírók befizetett pénzeikért egyetemleges felelősséget vállalunk.

Kelt Zilahon, 1891. aug. 17.

Lőrincz György s. k.
Dr. Várady Zsigmond s. k.
Poltzer Mór s. k.
Reszler Adolf s. k.

Kovács István s. k.
Benkő Gyula s. k.
Ifj. Kandel József s. k.
Kiss Lajos s. k.

Jegyzet. A Sz.-Somlyón és vidékén lakók kényelmére tekintettel, folyó évi szeptember hó 17-én személyesen fogom Sz.-Somlyón az eredeti aláírási ívet jegyzés végett felmutatni.

Zilah, 1891. szept. 5.

Kiss Lajos,
mint ideiglenes pénztárnok.

2—2

Egyetlen kísérletből bárki meggyőződhetik, hogy a

Zacherlin

minden rovar elpusztítására a legkitünőbb,

mert ez — mint egyetlen más szer sem a világon, — hihetetlen gyorsasággal még legcsekélyebb nyomát is elpusztítja „mindenféle” rovarnak. Legelőszőrűbben alkalmazható a Zacherlin kímélő-szerkezetből való beporozással. Ne tévesszük ám össze a Zacherlint más közönséges rovarirtó porokkal, mert a Zacherlin sajátos különlegesség, mely sehol és soha nem is létezett s csak is

J. ZACHERL névvel ellátott lepecsételt palackokban létezik.

A ki tehát Zacherlint kér és papírhüvelybe, vagy skatulyába csomagolt port kap, az biztos lehet, hogy megcsalták vele.

Valódi Zacherlint adnak:

Szilágy-Somlyón: Fábry József és Ruszka Ignácnál. — Tasnádon: Dulka Eleknél. — Zilahon: Bikfalvy testvéreknél.

12—12